

POPIS POTŘEB ŠKOL PRO DALŠÍ ROZVOJ

V RÁMCI PROJEKTU

MÍSTNÍHO AKČNÍHO PLÁNU VZDĚLÁVÁNÍ II. ORP UHERSKÝ BROD

Název projektu:	Místní akční plán vzdělávání II. ORP Uherský Brod
Registrační č. projektu:	CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0011815
Příjemce:	Město Uherský Brod
Vypracoval:	Realizační tým MAP II. ORP Uherský Brod
Schválil:	Řídící výbor MAP II. ORP Uherský Brod

OBSAH

Seznam použitých zkratek	3
Úvod	4
Podpora škol v plánování – sběr dat k popisu potřeb škol pro další rozvoj	5
Schéma sběru a zpracování dat	7
Agregovaný popis potřeb škol	8
Závěr	11

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

CLIL	Content and Language Integrated Learning (obsah nejazykového předmětu a vyučován v cizím, případně druhém jazyce)
DVPP	Další vzdělávání pedagogických pracovníků
ICT	Informační a komunikační technologie (případně jen IT)
IROP	Integrovaný regionální operační program
KAP	Krajský akční plán
MAP	Místní akční plán
MŠ	Mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
NIDV	Národní institut pro další vzdělávání
NPI	Národní pedagogický institut (do roku 2019 NIDV)
OP VVV	Operační program Výzkum, Vývoj a Vzdělávání
ORP	Obec s rozšířenou působností
OSPOD	Orgán sociálně-právní ochrany dětí
PPP	Pedagogicko-psychologická poradna
PS	Pracovní skupina
RT	Realizační tým
ŘV	Řídící výbor
SR	Strategický rámec
SŠ	Střední škola
ZŠ	Základní škola
ZUŠ	Základní umělecká škola

ÚVOD

Projekt „Místní akční plán vzdělávání II ORP Uherský Brod, registrační číslo: CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0011815“ (dále též „MAP II“), jehož nositelem je město Uherský Brod, které realizuje projekt MAP II na celém území ORP Uherský Brod, navazuje na projekt „Místní akční plán vzdělávání ORP Uherský Brod“.

Hlavním cílem projektu je rozvíjet spolupráci mezi všemi subjekty, které se zabývají vzděláváním a výchovou dětí a mládeže do 15 let.

Jedním z hlavních úkolů MAP II je také podpora škol v plánování. Výstupem této aktivity je Agregovaný Popis potřeb škol, který bude zpracován také do aktualizovaného dokumentu MAP II.

PODPORA ŠKOL V PLÁNOVÁNÍ – SBĚR DAT K POPISU POTŘEB ŠKOL PRO DALŠÍ ROZVOJ

Jednou z povinných aktivit projektu MAP II je **aktivita 2.7 Podpora škol v plánování**, jejímž záměrem je přenos potřeb škol do MAP a reflexe pokroku ve vybraných oblastech vzdělávání. Tato je realizována na všech školách, které jsou zapojeny do projektu MAP II.

Všechny školy zapojené do realizace projektu MAP II ORP Uherský Brod mají povinnost zpracovat tzv. **Popis potřeb školy pro další rozvoj**. Popisy všech škol zpracovali členové RT do tohoto souhrnného dokumentu, který je podkladem pro aktualizaci analytické, strategické a implementační části dokumentu MAP. Úkolem partnerské platformy na území je především tyto potřeby v rámci procesu společného plánování vyhodnotit, prioritizovat a následně vytvořit návrhy aktivit pro řešení těchto potřeb.

Tuto reflexi budou školy zpracovávat ještě na konci realizace projektu MAP II, aby do nich mohly zapracovat případný progres od minulého zpracování popisu potřeb. Při druhém opakování si zapojené školy mohou zpracovat **Strategický plán rozvoje školy**, jehož výstup nahradí druhý závěrečný Popis potřeb školy. Tento Strategický plán si mohou zpracovat podle metodických materiálů, které budou vytvořeny a zveřejněny v IPs SPR (realizuje NIDV – od roku 2020 NPI ČR).

Realizační tým MAP II ve spolupráci s pracovními skupinami připravil pro ulehčení administrativy **formulář – dotazník Popis potřeb škol pro další rozvoj**.

Znění dotazníku – popis potřeb škol pro další rozvoj

Čtenářská gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka:

- V čem byla Vaše škola úspěšná a co proběhlo dobře
- Co se na Vaší škole nepovedlo a neproběhlo dobře
- V čem by se Vaše škola mohla zlepšit
- V čem potřebuje Vaše škola pomoci, aby se mohla zlepšit

Matematická gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka:

- V čem byla Vaše škola úspěšná a co proběhlo dobře
- Co se na Vaší škole nepovedlo a neproběhlo dobře
- V čem by se Vaše škola mohla zlepšit
- V čem potřebuje Vaše škola pomoci, aby se mohla zlepšit

Rozvoj potenciálu každého žáka v ostatních oblastech:

- V čem byla Vaše škola úspěšná a co proběhlo dobře
- Co se na Vaší škole nepovedlo a neproběhlo dobře
- V čem by se Vaše škola mohla zlepšit
- V čem potřebuje Vaše škola pomoci, aby se mohla zlepšit

Další potřeby rozvoje Vaší školy:

Sběr dat k Popisu potřeb škol pro další rozvoj probíhal mailovou cestou v měsících **květen a červen 2020**. Zpracování Popisu je povinná aktivita pro všechny základní školy zapojené do projektu MAP II ORP Uherský Brod.

Ke zpracování Popisu potřeb přistoupily jednotlivé školy zcela individuálně a skutečně zde došlo k reflexi úspěšnosti a budoucích potřeb dané školy. Široká problematika potřeb škol a její uchopení znemožňuje v agregaci zmínit všechny položky z odevzdaných popisů či je zpracovat pomocí tabulek nebo grafů. Témata jsou řazena na základě četnosti zastoupení v šetření Popisu potřeb škol. Nicméně realizační tým bude v rámci svých možností reagovat na všechny zjištěné skutečnosti a zahrne do Akčního plánu aktivity pomáhající pedagogům naplnit potřeby škol.

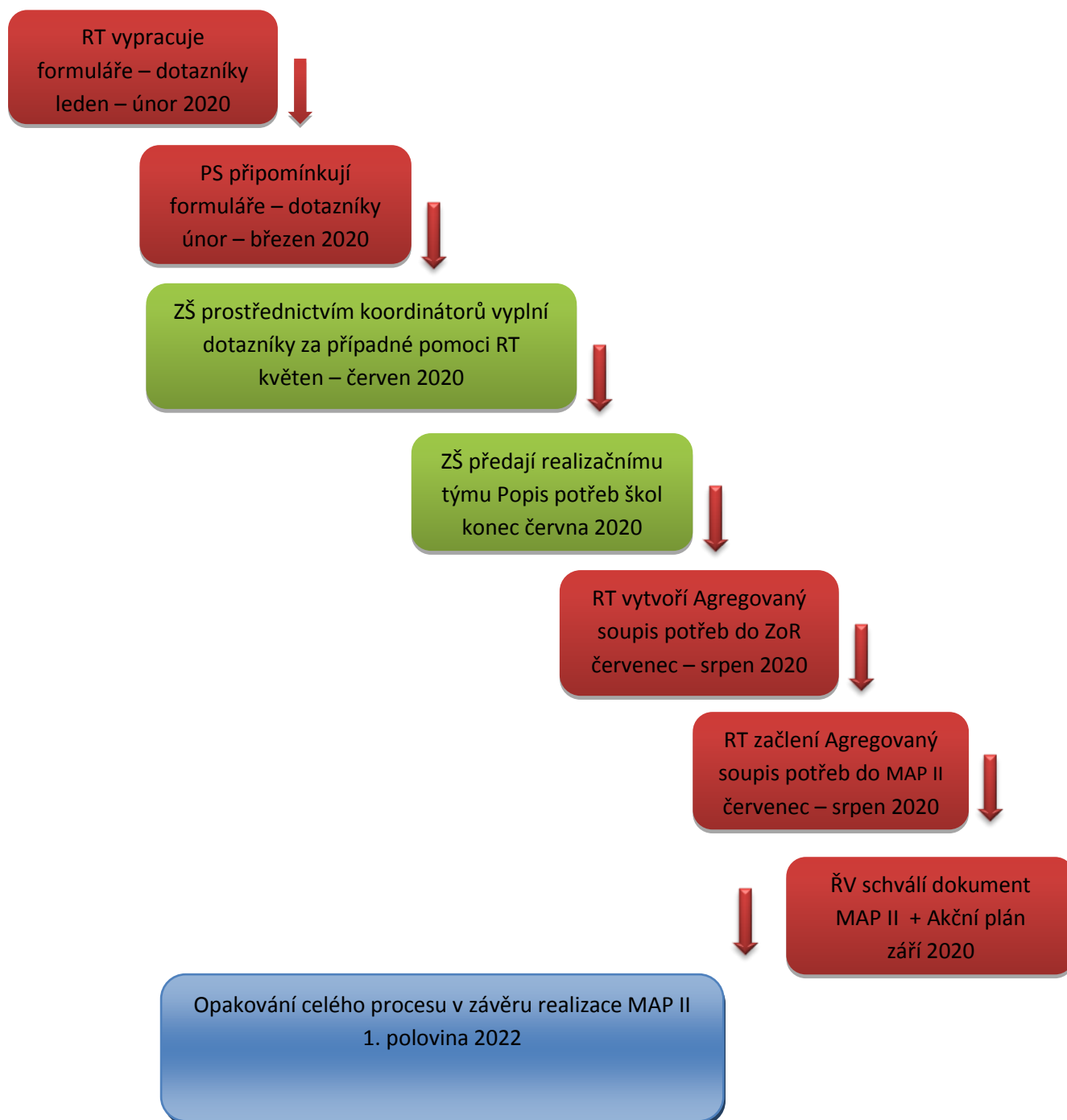
Zpracování výsledků šetření je neadresné a do dokumentu MAP budou uvedena pouze sumarizovaná anonymní data. Vyplněné dotazníky jednotlivých škol jsou uloženy v kanceláři hlavní manažerky MAP II. Výsledky zpracované realizačním týmem MAP II mají formu **agregovaného výstupu**.

Výsledky dotazníku (spolu s dalšími zdroji) slouží jako výchozí bod k analytické, strategické a nakonec i implementační části dokumentu MAP. Aktualizace tohoto dokumentu bude zveřejněna po schválení Řídícím výborem MAP II ORP Uherský Brod. Aktivity, které budou naplánované na základě analýzy potřeb škol, budou uvedeny v Akčním plánu na roky 2020 – 2021.

Závěrečný sběr dat pro Popis potřeb škol je naplánován na duben – červen 2022.

SCHÉMA SBĚRU A ZPRACOVÁNÍ DAT

AGREGOVANÝ POPIS POTŘEB ŠKOL

Čtenářská gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka:

Školní knihovny a jejich vybavení:

Většina škol na území ORP Uherský Brod má v areálu školy školní knihovnu. Více než polovině škol se daří doplňovat tuto knihovnu novými a pro žáky atraktivními knihami a tím zvýšit zájem dětí o návštěvu knihovny. Současně však z dotazníku vyplývá, že většina považuje kontinuální doplňování titulů za prioritu a potřebovala by na ně více financí. V rámci dotazníku jde o nejčastěji zmiňovanou prioritu. Nákup nových knih se dařil zejména díky OP VVV Šablony, případně díky individuálním projektům. Řada škol má v plánu zřízení čítárny, ať už v rámci knihovny či mimo knihovnu, například jako relaxační zónu nebo čtenářské koutky ve škole. Populární jsou také venkovní učebny a zákoutí.

Čtenářské kluby, čtenářské dílny a čtenářské kroužky:

Na většině základních škol se podařilo zřídit čtenářské kluby, dílny či kroužky. Tam, kde se to nepodařilo, mají toto v plánu. Rovněž čtenářské kluby vznikly často díky OP VVV Šablony. Čtenářskou gramotnost rozvíjí také další kroužky na školách jako je dramatický či multimediální kroužek. Z opačné strany některé školy by rády podpořily malé čtenáře logopedickým kroužkem.

Spolupráce s místními knihovnami, divadly a dalšími institucemi:

Pokud je to možné, tak se školy snaží maximálně spolupracovat s místními knihovnami. Pedagogové navštěvují v rámci výuky tyto knihovny pravidelně. Oblíbené je například pasování prvňáčků do řad čtenářů či projekty typu Noc s Andersenem. Návštěva divadel je v posledních letech doplňována o tzv. scénická čtení přímo v prostorách škol. Řadě škol se naopak nedaří uskutečnit aktivity typu besedy s autory a autorská čtení.

Další možnosti rozvoje čtenářské gramotnosti:

Mezi letité osvědčené činnosti se řadí účast žáků v literárních a dramatických soutěžích a vystoupení žáků před publikem. Některým školám se osvědčilo vedení čtenářských deníků. Na většině škol se víceméně daří postupně zapojit do výuky digitální technologie. Častou připomínkou pedagogů je nedostatečné zapojení čtenářské gramotnosti do všech vyučovaných jazykových i nejazykových předmětů (na příklad jazykové výuky v rámci e-Twinningu a CLIL).

Nezbytná je výměna zkušeností a sdílení „dobré praxe“ mezi pedagogy a DVPP. Rovněž spolupráce s rodiči v oblasti podpory čtení je považována za prioritu. Řada škol má dobrou zkušenost s meziročníkovou spoluprací, například formou peer aktivistů, což je aktivní zapojení předem na toto připravených žáků. Vítané jsou také návštěvy v mateřských školách, kde předvedou noví žáci své čtenářské dovednosti malým dětem.

Pedagogové v této oblasti realizují celou škálu projektů na zavádění nových metod, které mají pozitivní vliv také na čtenářskou gramotnost. Například prostřednictvím metodiky SFUMATO nebo použitím principů MONTESSORI. Školy také zavádějí tzv. projektové dny, kdy se uceleně věnují literatuře a knihám. Některé školy uvedly, že by rády více prosazovaly tzv. formativní hodnocení a individualizaci výuky. Akcent je kladen na porozumění textu a kritickou práci s textem.

Zájem žáků o čtení:

Zájem žáků o čtení má klesající tendenci způsobenou zejména množstvím dalších dostupných volnočasových aktivit, které se dětem jeví jako atraktivnější. Jde především o počítačové hry a možnosti internetu. Na druhou stranu jsou děti při užívání internetu neustále nuceny zpracovávat a vyhodnocovat kvantum psaného textu. Dá se konstatovat, že zájem dětí o čtení klesá s věkem. Krátkodobého zvýšení zájmu docílili učitelé zejména nákupem nových atraktivních knih.

Matematická gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka:

Kroužky a kluby s matematickou tematikou a tematikou logiky:

Asi jedna třetina zúčastněných škol vyzdvihuje jako pozitivum zřízení kroužků či klubů s matematickou tematikou. Nejčastěji se jedná o Klub zábavné logiky a deskových her (zřízení zejména díky OP VVV Šablony), dále jsou to Kluby zábavně matematiky a logiky, Klub deskových her nebo Matematický a multimediální kroužek. Školy, které podobné zájmové kroužky nemají, by většinou měly zájem tyto zřídit (nebo např. Kout zábavné matematiky).

Matematické soutěže, výsledky přijímacího řízení:

Dalším významným ukazatelem úspěšnosti je účast a přední umístění v soutěžích typu Pythagoriáda, Matematický klokan či Matematická olympiáda, jak uvedla téměř polovina škol. Některé školy pořádají místní soutěže v logických hrách (např. piškvorky). Šest základních škol uvedlo jako úspěch dětí v matematické gramotnosti dobré výsledky u přijímacích zkoušek na střední školu. S cílem připravit žáky praktikují místy doučovací a přípravné kroužky.

Nákup a vybavení technikou, pomůckami a deskovými hrami:

Tři školy se vybavily IC technikou – tablety a notebooky (z OP VVV Šablony) a následně je dokázaly začlenit do výuky matematiky. V rámci Šablon nakoupila řada škol také další pomůcky a deskové hry.

Propojení matematiky a dalších předmětů:

Jen dvě školy uvedly úspěšné mezipředmětové propojení. Jednou jde o propojení matematiky a fyziky, kdy jde o výuku Debrujářů.

Příprava budoucích prvňáčků:

Některé školy uvádí úspěšnou přípravu předškoláků na výuku matematiky formou přípravných hodin na základní škole, také další školy by rády více propojily základní a mateřské školy.

Výuka finanční gramotnosti:

Některé školy uvádějí úspěšnou projektovou výuku finanční gramotnosti (AISIS, projekt ČS). Jedna škola uvádí dokonce výuku finanční gramotnosti jako samostatný předmět. Řada škol by naopak ráda finanční gramotnost do výuky ráda zařadila a dosud se jim to nepodařilo.

Další možnosti rozvoje matematické gramotnosti:

Zlepšení vidí pedagogové zejména v jejich proškolení a dalším vzdělávání např. v nových či alternativních výukových metodách (Hejného metoda). Dále si přejí větší propojení matematiky s praxí. Některé školy uvedly, že by rády více prosazovaly tzv. formativní hodnocení žáků a individualizaci výuky a rády by se více věnovaly nadaným žákům, na které díky inkluzi je momentálně mnohem méně času. Takže v současné době probíhá podpora těch slabších na úkor těch zdatných.

Jako jednoznačně nejčastěji uvádějí pedagogové potřebu finančních prostředků na nákup pomůcek, IC techniky a jejich větší zapojení do výuky. Z šetření také vyplývá nutnost proškolení některé pedagogů v uživatelských dovednostech v ICT.

Zájem žáků o matematiku, snižování dovedností žáků v matematice:

Většina pedagogů se shoduje, že se nedaří zvýšit zájem žáků o matematiku a přírodovědné obory. Žákům se tyto předměty zdají neatraktivní a zbytečné a je výzvou pro pedagogy děti k matematice zpět přitáhnout. Klesá také úroveň paměťové matematiky a obecných „kupeckých“ počtů. Problémy mají žáci tradičně také se slovními úlohami, tedy s textem s porozuměním. Některé školy by rády zredukovaly v rámci ŠVP učivo matematiky a tím daly větší prostor právě výše zmíněným základům tohoto předmětu.

Rozvoj potenciálu každého žáka v ostatních oblastech:

Ostatní oblasti rozvoje potenciálu každého žáka byly již zcela individuální a nebudeme je zdaleka všechny uvádět.

Úspěšné jsou školy zejména v oblasti projektů, projektových dnů (environmentální, jazykové, IT). Vzhledem k tomu, že se nám termín monitorování Popisu potřeb škol shodovat s mimořádnými událostmi, řada škol hlásí skokový posun v ICT znalostech mezi pedagogy i žáky. Současně však vnímají rezervy v možnostech zapojení techniky jak v prezenční, tak v distanční výuce.

Z nejčastěji zmiňovaných oblastí, kde se nedaří, je spolupráce s ostatními veřejnými institucemi a organizacemi. Řada škol má nedobře nastavenou komunikaci s vedením obce, tedy se zřizovatelem. Nejen z šetření potřeb škol vyplývá, že je potřeba zefektivnit spolupráci s Pedagogicko-psychologickou poradnou či s OSPOD.

Nejčastěji udávané oblasti – v čem potřebují školy pomoci, jsou jednoznačně uváděny finance na investiční i neinvestiční záměry. Jde zejména o nákup pomůcek a IC techniky. Další oblastí je vzdělávání pedagogů, zejména proškolení v ICT. Po relativně dostatečném vybavení dílen by bylo vhodné vybavit školy např. šicími stroji a lépe zařídit výukové kuchyňky.

Některé školy uvedly, že by rády více prosazovaly tzv. formativní hodnocení žáků a individualizaci výuky.

Řadě škol se nedaří realizovat výuku cizího jazyka rodilým mluvčím.

Školy by také rády více podporovaly nadané žáky.

ZÁVĚR

Tento dokument byl vypracován v souladu s metodikou Postupy MAP II, Metodika tvorby místních akčních plánů v oblasti vzdělávání, vydaných MŠMT (příloha č. 3 výzvy MAP II).

Popis potřeb škol je realizován jako podaktivita 2.7 a 2.8 aktivity 2. Rozvoj a aktualizace MAP.

Tento dokument byl schválen Řídícím výborem Místního akčního plánu II. ORP Uherský Brod dne 23. 9. 2020.

V Uherském Brodě, dne 23. 9. 2020

Předseda ŘV MAP II ORP Uherský Brod